

بررسی نگرش پرستاران در مورد به کار گیری رایانش ابری در بیمارستان

مهسا روزخاتونی، زهرا اسدزاده، سحر خادمی

کارشناس فناوری اطلاعات سلامت، انجمن فناوری اطلاعات و ارتقاء سلامت، تهران، ایران

کارشناس فناوری اطلاعات سلامت، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران

کارشناس ارشد فناوری اطلاعات سلامت، انجمن فناوری اطلاعات و ارتقاء سلامت، تهران، ایران

چکیده:

مقدمه: فناوری رایانش ابری امروزه به طور گسترده‌ای مورد استفاده قرار گرفته و با ایجاد مزایایی همچون کاهش هزینه‌ها و در دسترس بودن و یکپارچگی اطلاعات راه خود را به صنعت مراقبت بهداشتی و درمانی باز کرده است. در این مطالعه پژوهشگران در صدد برآمدن تا نگرش پرستاران را نسبت به فناوری رایانش ابری مورد بررسی قرار دهند. روش کار: این مطالعه در سال ۱۳۹۶ در بیمارستان فارابی تهران به روش توصیفی تحلیلی انجام گرفت. جامعه پژوهش پرستاران شاغل در این بیمارستان بودند که تعداد ۱۲۲ پرستار با استفاده از فرمول کوکران انتخاب شدند و نمونه‌گیری به روش طبقه‌ای تصادفی انجام شد. پرسشنامه دارای دو بعد و ۲۹ سوال بود و روایی آن با استفاده از نظر کارشناسان و پایایی آن با استفاده از آزمون آلفا کرونباخ ۰/۸۲ به دست آمد. پس از تکمیل خود ایفا پرسشنامه‌ها و ورود اطلاعات به نرم افزار SPSS با استفاده از آزمونهای پیرسون و ANOVA فرضیه‌های آزمون تحلیل شد. در تمامی مراحل اصول اخلاقی پژوهش رعایت گردید.

یافته‌ها: ۳/۸۱٪ شرکت کنندگان زن و ۷/۱۸٪ مرد بودند که ۹/۵۶٪ متاهل و ۳/۵۳٪ آنها در گروه سنی ۲۰-۳۰ قرار داشتند همچنین ۷/۸۶٪ دارای مدرک کارشناسی بودند و فقط ۷/۶٪ دارای مدرک کارشناسی ارشد بودند. نیاز به آموزش و پیچیدگی امور بیمارستانی به ترتیب بیشترین امتیاز ۱۷/۳ و ۸۲/۲ را کسب کردند و تسریع انتقال اطلاعات بیماران و بهبود ارتباط کارکنان کمترین امتیاز ۹۰/۱ و ۸۹/۱ را دریافت کردند. میزان امتیاز کسب شده در افرادی که از تلفن هوشمند استفاده می‌کردند بیشتر بود (Pvalue=0.001). بین میزان استفاده از تلفن هوشمند (Pvalue=0.021 R=0.532) و میزان استفاده از اینترنت (Pvalue=0.03 R=0.653) با امتیاز کسب شده در حوزه نگرش افراد رابطه مستقیم و معناداری مشخص شد.

نتیجه‌گیری: پیش زمینه استفاده از هر نوع فناوری جدید در سازمانهای مراقبت بهداشتی و درمانی آموزش کارکنان می‌باشد. با توجه به امتیازات کسب شده مشخص گردید که مدیران بیمارستانها باید کارگاههای آموزشی را در این حوزه برای کاربران برگزار نمایند.

مقدمه:

تصور کردن مراقبت های بهداشتی بدون فناوری اطلاعات و ارتباطات دشوار می باشد. فناوری اطلاعات در مراقبت های بهداشتی حدود ۴ دهه وجود داشته و به صورت گسترده مورد استفاده قرار گرفته است. آنچه فناوری اطلاعات خوانده می شود شامل هر سخت افزار و نرم افزاری است که در ساخت، بهره وری و حفاظت از برنامه های کاربردی سیستم اطلاعات به کار گرفته می شود. بیمارستان ها سازمان هایی متمرکز بر اطلاعات می باشند. ارائه خدمات با کیفیت به بیماران از اهداف اصلی آن ها می باشد که فناوری های نوین از جایگاه ویژه ای در رسیدن به این اهداف برخوردار می باشد.

خدمات سلامت با مقدار عظیمی از داده های شخصی و محرمانه سر و کار دارد که نیاز است هم به طور کامل محافظت شوند و هم همواره در دسترس ارائه دهندگان خدمت باشند. همچنین سیستم های الکترونیک سلامت باید امنیت و محرمانگی قوی داشته باشند. این سیستم ها باید برای بیماران ایمن باشند تا به آن ها اعتماد کنند و باید قانونی باشند زیرا امنیت و محرمانگی از لحاظ قانونی مورد نیاز همه کشورها می باشد. با رشد انفجاری اطلاعات پزشکی، چالش واقعی این است که چگونه الزامات محاسباتی و ذخیره سازی به صورت موثر مدیریت شوند.

رایانش ابری یک تکنولوژی در حال ظهور می باشد که انتظار می رود از اپلیکیشن های مهم مبتنی بر اینترنت حمایت کند که می توانند در بخش مراقبت های درمانی ضروری باشد. مقیاس پذیری، انعطاف پذیری، پذیرش پذیری، اتصال، کاهندگی هزینه ها و ویژگی های عملکردی بالای رایانش ابری، پتانسیل افزایش بهره وری و کیفیت مراقبت های بهداشتی را دارد. فناوری رایانش ابری نوید هزینه ی کم، مقیاس پذیری بالا، در دسترس بودن و قابلیت بازیابی پس از بحران را می دهد که می تواند راه حلی برای برخی از مشکلات پیش روی ذخیره و تحلیل مدارک پزشکی بیماران باشند.

این فناوری مدلی برای راه اندازی یک دسترسی شبکه ای گسترده، مناسب و بسته به تقاضا به یک پایگاه مشترک از منابع محاسباتی قابل تنظیم مانند شبکه ها، سرورها، حافظه ها، برنامه های کاربردی و خدمات می باشد که می تواند به سرعت و با کمترین تلاش ارائه شود. با عنایت به مباحث مطرح شده، پژوهش حاضر با هدف بررسی نگرش پرستاران در مورد به کار گیری رایانش ابری در بیمارستان در پاییز ۱۳۹۶ صورت گرفت و امید است بتواند در به خدمت گیری و توسعه ی فناوری اطلاعات کمک کننده باشد.

روش تحقیق:

مطالعه پیش رو با توجه به ماهیت آن توصیفی تحلیلی و از نوع مقطعی بوده که با هدف بررسی علل مشکلات پیاده سازی فناوری اطلاعات در سازمانهای مرقبت بهداشتی درمانی و در پاییز ۱۳۹۶ بر روی ۱۲۲ پرستار شاغل در بیمارستان فارابی تهران که با استفاده از فرمول کوکران انتخاب شدند، انجام گرفت.

نمونه گیری به روش طبقه ای تصادفی صورت گرفت و داده ها از طریق پرسشنامه خود ساخته و با مراجعه حضوری به مراکز جمع آوری گردید.

در ابتدای پرسشنامه اهمیت کار و اهداف پژوهش برای پاسخ دهندگان ذکر شده بود و از دو بعد و ۲۹ سوال تشکیل شده بود. روایی این پرسشنامه به تایید کارشناسان حوزه فناوری اطلاعات سلامت رسیده بود و پایایی آن با استفاده از آزمون آلفا کرونباخ ۰/۸۲ به دست آمد.

رتبه بندی پاسخ سوالات پرسشنامه شامل امتیاز ۵ برای خیلی موافقم، ۴ برای موافقم، ۳ برای پاسخ نظری ندارم، ۲ برای پاسخ مخالفم و امتیاز ۱ برای پاسخ خیلی موافقم در نظر گرفته شد. همچنین از سوالات معکوس در این ابزار استفاده گردید. پس از تکمیل خود ایفا پرسشنامه‌ها و ورود اطلاعات به نرم افزار SPSS با استفاده از آزمونهای پیرسون و ANOVA فرضیه‌های آزمون تحلیل شد. در تمامی مراحل اصول اخلاقی پژوهش رعایت گردید.

تجزیه و تحلیل نتایج:

جامعه پژوهش در برگیرنده ۱۲۲ نفر از پرستاران بود که از این تعداد ۱۱۹ پرسشنامه تکمیل گردید. میانگین سنی افراد شرکت کننده در پژوهش ۳۲.۵ سال و رده سنی ۲۰-۳۰ دارای بیشترین فراوانی (۳/۵۳٪) بود.

از شرکت کنندگان در این پژوهش ۸۱/۳٪ زن و ۱۸/۷٪ مرد بودند و تعداد متاهلین با نسبت ۵۶/۹٪ از افراد مجرد بیشتر بود. مدرک کارشناسی با ۸۶/۷٪ در اکثریت قرار داشت و افراد جامعه تنها ۶/۷٪ تحصیلات کارشناسی ارشد داشتند.

بر اساس یافته های پژوهش، نیاز به آموزش با امتیاز ۳/۱۷ و پیچیدگی امور بیمارستانی با امتیاز ۲/۸۳ در رتبه های اول و تسریع انتقال اطلاعات بیماران و بهبود ارتباط کارکنان کمترین امتیاز ۱/۹۰ و ۱/۸۹ را دریافت کردند. بین میزان استفاده از تلفن هوشمند (Pvalue=0.021 R=0.532) و میزان استفاده از اینترنت (Pvalue=0.03 R=0.653) (رابطه مستقیم و معناداری با امتیاز کسب شده در حوزه نگرش افراد دیده شد. امتیاز کسب شده در افرادی که از تلفن هوشمند استفاده می‌کردند بیشتر بود (Pvalue=0.001).